

Revisorerna i Linköpings kommun

Till kommunfullmäktige i Linköping
Organisationsnummer 212000-0449

Revisionsberättelse för barn- och ungdomsnämnden år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i barn- och ungdomsnämnden för verksamhetsåret 2021.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi noterar att barn- och ungdomsnämnden redovisar att 2 av 10 mål är uppfyllda, 7 mål har delvis uppnåtts och 1 mål har inte uppnåtts.

Vi bedömer att barn- och ungdomsnämnden följt upp och redovisat resultaten för alla delarna i målkedjan.

Vi bedömer att mål, indikatorer och aktiviteter är upprättade i enlighet med reglemente för Linköpings kommun. Uppföljning av nämndmålen redogörs i delårsrapport inklusive vidtagna åtgärder för att uppnå målet. Nämndens bedömning är i enlighet med givna instruktioner. Vi bedömer att nämnden inte fullt ut är korrekt i sin bedömning av måluppfyllelsen. Målet gällande avtalstrohet har nämnden redovisat som delvis uppnått. Vi anser utifrån vår uppföljning av indikatorer och aktiviteter att målet inte är uppnått.

Vi har granskat kommunens målstyrning. Vi rekommenderar att nämnden för en diskussion om förvaltningens verksamhetsplan innan den beslutas av nämnden.

Vi noterar att det pågår ett fortsatt utvecklingsarbete av den interna kontrollen. Vi ser positivt på detta.

Vi bedömer sammantaget att barn- och ungdomsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att barn- och ungdomsnämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för barn- och ungdomsnämnden och för enskilda ledamöter i nämnden.

Linköping den 11 mars 2022

Gunnel Öman Genneback

Rutger Starwing

Margareta Ossbahr

Berit Karlsson Lehnér

Dick Svensson

PM1 –
grundläggande
granskning av
Barn och
ungdomsnämnden

2021-10-19

Diarienummer: KS9 2021-18
Datum: 2021-10-19
Handläggare: Carolin Gerelius KPMG, Emma Garpenholt KPMG
Organisation: Revisionskontoret

1 Bakgrund, syfte och revisionsobjekt

KPMG har, på uppdrag av lekmanarevisorerna, genomfört en grundläggande granskning av barn och ungdomsnämnden.

Granskningens syfte är att ge revisorerna underlag till att bedöma om nämnderna har en ändamålsenlig verksamhet, driver verksamheten på ett tillfredsställande sätt ur ekonomisk synpunkt samt har en tillräcklig intern kontroll.

Enligt projektplanen ska rapportering ske i tre delar i form av PM för varje nämnd. Detta är första delrapporten, Följande frågeställningar har besvarats:

1. Är nämndens styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomi ändamålsenlig?
2. Har nämnden en ändamålsenlig hantering av pandemins konsekvenser?

Granskningen har genomförts via dokumentstudier samt genom intervju med representanter från förvaltningen.

Rapporten är sakgranskad av nämnden

2 Nämndens styrning och kontroll av verksamheten

De iakttagelser som görs nedan avser den löpande verksamheten fram till delårsrapporten avseende 31 augusti. Slutlig rapportering i verksamhetsberättelsen bedöms i februari. Bedömning av den interna kontrollen rapporteras i december.

Har nämnden följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslut om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har avlämnat två delårsrapporter, en per sista mars och en per sista augusti. I delårsrapporterna sker uppföljning av alla delar enligt internbudgeten.

Barn- och ungdomsnämnden har i internbudget för 2021 fastställt 10 nämndmål. Vår bedömning är att nämnden har tolkat mål och uppdrag från kommunfullmäktige och brutit ner dessa till sina nämndmål för att fungera som styr signaler till verksamheterna. De 10¹ nämndmålen har 28 nämndindikatorer och målvärde kopplade till sig vilka är mätbara.

I utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen verksamhetsplan omsätts sedan nämndmålen till aktiviteter.

¹ I internbudget 2021 återfinns 11 nämndmål. Nämndmålet Hållbar verksamhetsutveckling har tagits bort i delårsrapporten.

Det nämnds specifika strategiska utvecklingsuppdraget som gavs till nämnden av kommunfullmäktige i samband med Budget 2021 har inarbetats i nämndmål och förvaltningens aktiviteter.

Nämnden följer upp mål, uppdrag och verksamhetsplan i delårsrapporterna.

Nämndindikatorerna ska enligt kommunens reglemente användas för att mäta nämndmålen och utgör ett underlag för värdering och analys av måluppfyllelsen. Till varje nämndindikator ska det finnas ett värde som visar vilket resultat som ska uppnås under perioden.

I rapporterna redovisas nämndens målavstämning. Nämndens bedömning utgår från att genomförda och pågående aktiviteter bidrar till måluppfyllelsen. Av de 10 nämndmålen bedömer nämnden att 2 av målen kommer att uppnås per årets slut, 7 av målen delvis kommer att uppnås och 1 nämndmål kan ej bedömas.

Vi bedömer att mål, indikatorer och aktiviteter är upprättade i enlighet med reglemente för Linköpings kommun. Uppföljning av nämndmålen redogörs i delårsrapport inklusive vidtagna åtgärder för att uppnå målet. Nämndens bedömning är i enlighet med de instruktioner nämnden erhållit av kommunledningsförvaltningen. Vi bedömer att nämnden inte fullt ut är korrekta i sin bedömning av måluppfyllelsen.

Har nämnden en tillräcklig ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?

Nämnden tar del av information från förvaltningen och dess verksamheter, dels i samband med delårsrapporter, dels vid nämndsammanträden. Av sammanträdesprotokollen framgår att nämnden vid enstaka tillfällen följer upp det ekonomiska läget via så kallade månadsrapporter.

Nämnden redovisar i delårsrapporten per sista augusti ett överskott på 12,9 mnkr. Den ekonomiska prognosen för helår 2021 visar dock på ett underskott på 20,5 mnkr. Underskottet är kopplat till förändrat statsbidrag för mindre barngrupper i förskolan och ökat antal inskrivna elever i grundsärskolan.

Avvikelserna analyseras och beskrivs i delårsredovisningen. De största avvikelserna återfinns inom ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser (AMI).

Vi kan i vår granskning konstatera att det inte tagits fram någon åtgärdsplan med anledning av det prognostiserade underskottet. Däremot framgår av delårsrapporten att åtgärder pågår bland annat inom förskolan som behöver ställa om efter nya ekonomiska förutsättningar på grund av minskat statsbidrag. Vidare framgår att den nya ersättningsmodellen för grundsärskolan kommer att ses över under hösten 2021.

Vi kan konstatera att nämnden delvis har vidtagit åtgärder för att anpassa sig till de nya ekonomiska förutsättningarna. Dock saknas det av nämnd beslutad åtgärdsplan.

Utför nämnden ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi?

Barn- och ungdomsnämnden fattade den 22 oktober 2020 beslut om interkontrollplan för verksamhetsår 2021. I interkontrollplanen har kontrollmoment fastställt utifrån riskanalys.

Utförda kontroller enligt interkontrollplanen följs upp i delårsrapport.

2.1 Analys och bedömning styrning och kontroll av verksamheten

Varje enskild nämnd är ansvarig att säkerställa att dess verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges viljeriktning vilken bland annat fastställs i de kommunövergripande målen. Nämndindikatorerna används som mätetal för nämndmålen och utgör ett underlag för värdering och analys av måluppfyllelse. Till varje nämndindikator fastställs ett värde som visar vilket resultat som ska uppnås under perioden.

Vi bedömer att barn- och ungdomsnämnden till inte fullt ut har en tillräcklig måluppfyllelse. Utifrån nämndens bedömning av måluppfyllelsen kan vi konstatera att flera av målen inte kommer att uppnås helt enligt tidplan.

I reglemente för Linköpings kommun fastställs att nämnden ska bedriva sin verksamhet inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige har fastställt i sin budget. Vidare fastställs att nämnderna har ett ansvar att hantera avvikelser gentemot budget. Vid behov ska nämnden justera internbudget så att verksamheten kan bedrivas inom fastställd ram. Dock är det möjligt att överskriva medelsramen vid fall då det finns lagstiftning som innebär skyldighet för kommunen göra utbetalningar eller svara för kostnader. Vid sådant fall ska nämnden anmäla detta till kommunstyrelsen.

Det framgår även i reglementet för Linköpings kommun att så kallade månadsrapporter ska upprättad varje månad av förvaltningarna. Månadsrapporterna ska redovisa nämndens internbudget och informera om nämndens verksamhet, ekonomi och personal.

Utifrån vad som fastställs i reglemente bedömer vi att barn- och ungdomsnämnden till viss del brister i sin ekonomistyrning samt ekonomiska uppföljning. Detta grundar vi dels på att nämnden enligt sammanträdesprotokoll inte regelbundet tar del av månadsrapporter avseende det ekonomiska läget. Dels på den negativa avvikelsen utifrån budget. Vi bedömer det positivt att nämnden vidtagit åtgärder för att hantera de ändrade ekonomiska förutsättningarna men vi saknar en åtgärdsplan för att säkerställa en budget i balans.

3 Har nämnden en ändamålsenlig hantering av pandemins konsekvenser?

Barn- och ungdomsnämnden har först och främst påverkats av den ökade sjukfrånvaro som pandemin har medfört. Den högs sjukfrånvaron har dels medfört en ökad arbetsbelastning på personalen, dels påverkat möjligheterna att bedriva verksamhet enligt plan. Detta har inneburit att några få verksamheter behövt stänga eller övergått till distansundervisning kort tid under perioden.

Barn- och ungdomsnämnden fattade i december 2020 beslut om att minska antalet timmar vårdnadshavare som är föräldralediga eller är arbetssökande får ha sina barn i förskolan. Tiden ändrades från 4 timmar till lagstadgade 3 timmar. Beslutet förlängdes sedan till 1 september 2021. Från 1 september är vistelsetiden åter 4 timmar per dag.

I syfte att minska trängsel och begränsa smitta har en högstadieskola delvis nyttjat lokaler på en gymnasieskola som bedrivit fjärrundervisning. Likaså har tillfällig paviljonglösning förhyrts. Högstadieskola har även haft lunchservering på Konsert och Kongress för att minska trängseln.

Det framhålls både i våra intervjuer samt i delårsrapporten vara svårt att förutse vilka effekter pandemin medför på lägre sikt. Det gäller både personalens arbetsmiljö och hälsa samt elevernas resultat och hälsa.

4 Eventuell fortsatt granskning

Utifrån nämndens beslut om ökade skolplatser för årskurs 7-9 förbereds 350 elevplatser vid Anders Ljungstedts gymnasium. Planen är att verksamheten ska kunna dra igång under hösten 2022. Organisationen kommer att heta Nya Kungsbergsskolan. Arbetet med skolan ska vara helt klart till hösten 2025. Det är intressant för revisorerna att bevaka och följa upp arbetet med den nya skolan.

Skäggetorpsskolan avvecklades helt i och med att läsåret 2020/2021 tog slut. Överlämningarna av elever till mottagande skolor har genomförts. De lärare som arbetade på Skäggetorpsskolan har fått nya placeringar. Utifrån revisorernas uppdrag är det intressant att följa effekterna av beslutet att stänga skolan. Likaså är det intressant att följa hur nämnden arbetar för att öka likvärdigheten mellan skolorna och hur förutsättningar ser för elever att nå godkända resultat.

PM 2 – grundläggande
granskning av
barn- och ungdomsnämnden

2021-12-10

Diarienummer: KS9 2021-18
Datum: 2021-12-10
Handläggare: Caroline Gerelius och Emma Garpenholt
Organisation: KPMG

5 Bakgrund, syfte och revisionsobjekt

KPMG har, på uppdrag av lekmannarevisorerna, genomfört en grundläggande granskning av barn- och ungdomsnämnden.

Granskningens syfte är att ge revisorerna underlag till att bedöma om nämnden har en ändamålsenlig verksamhet, driver verksamheten på ett tillfredsställande sätt ur ekonomisk synpunkt samt har en tillräcklig intern kontroll.

Enligt projektplanen ska rapportering ske i tre delar i form av PM för varje bolag. Detta är andra delrapporten. Följande frågeställningar har besvarats:

1. Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?
2. Har nämnden en ändamålsenlig budget?

Denna granskning har genomförts genom en dokumentstudie.

Utifrån iakttagelser gjorda i granskningen 2020 har de förtroendevalda revisorerna hösten 2021 informerat kommunstyrelsen och nämnderna om deras ansvar för intern styrning och kontroll. I dialog med kommunstyrelsen och nämnderna framgår att de påbörjats ett förbättringsarbete. I rapporten lämnas därför endast en beskrivning av den interna kontrollen utifrån frågeställningen.

Rapporten är sakgranskad av tjänstepersoner i förvaltningen alternativt politiker.

1 Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?

De iakttagelser som görs nedan avser den löpande verksamheten fram till 30 november. Nämndens rapportering till fullmäktige av året som gått bedöms i februari.

År 2020 gjordes bedömningen att arbetet med intern kontroll och styrning delvis fungerade på ett ändamålsenligt sätt. Vid tidpunkt för granskningen pågick ett arbete för att förbättra, stärka upp och effektivisera arbetet med den interna kontrollen. I vår bedömning lyftes att det finns en risk att hela nämnden inte är involverade i tillräcklig utsträckning i arbetet med intern kontroll.

I vår granskning 2020 saknades:

- nämndens beskrivning av organisation och ansvar för den interna kontrollen
- en beskrivning av om de förtroendevalda är delaktiga i arbetet med den interna kontrollen
- nämndens anvisningar för hur den interna kontrollen ska utföras

Vår rekommendation till nämnden 2020 var att säkerställa att de är delaktiga i arbetet med intern styrning och kontroll av verksamheten.

Revisorerna har utifrån 2020 års granskning informerat hela nämnden om deras ansvar för den interna kontrollen utifrån Kommunallagen 6 kap 6 §. Av lagen framgår följande:

”Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.”

Nedan beskrivs de iakttagelser som gjorts avseende nämndens systematiska arbete med den interna kontrollen.

Av Reglementet för Linköpings kommun fastställs att styrelse och nämnder årligen ska ta fram en internkontrollplan. Internkontrollplanen sedermera följas upp i en internkontrollrapport.

I PM 1 gjordes iakttagelser av följande utifrån verksamhetsåret 2021:

- Nämnden beslutade den 22 oktober 2020 att anta internkontrollplanen för 2021 i samband med att internbudget för 2021 antogs (§ 119).
- Av nämndens handlingar framgår inte att nämnden genomfört en egen riskanalys.

Återrapportering av internkontrollplanen har vid tidpunkt för vår granskning inte genomförts. Av internkontrollplan 2021 framgår att uppföljning av internkontrollarbetet inklusive internkontrollplanen och internkontrollrapporten redovisas i samband med verksamhetsberättelsen

Det framgår av nämndens handlingar att internkontrollplan för 2022 antogs i samband med att internbudgeten för 2022 antogs på nämndens sammanträde den 28 oktober 2021 (§ 150).

Utifrån vår protokollsstudie kan vi konstatera att det inte finns någon dokumenterad riskanalys som ligger till grund för internkontrollplanen.

Av nämndens internkontrollplan framgår att hela nämnden har ansvar för den interna kontrollen och därför ska alla nämndledamöter ha kunskap om och löpande följa verksamhetens internkontrollarbete. I samtliga delårsrapporter ska arbetet med uppföljning enligt internkontrollplanen och andra aktiviteter eller händelser av särskild vikt för internkontroll redovisas. Nämnden följer därefter upp internkontrollarbetet inklusive internkontrollplanen i verksamhetsberättelsen vid årets slut och internkontrollrapporten redovisas i sin helhet i bilaga till verksamhetsberättelsen. Nämnden beslutar vilka processer/rutiner/system som ska följas upp i internkontrollplanen och har som utgångspunkt i förvaltningens föreslagna internkontrollplan. Beslutad internkontrollplan läggs sedan som bilaga till nämndens internbudget.

2 Har nämnden en ändamålsenlig budget?

Barn- och ungdomsnämnden redovisade 2020 ett överskott om 80,7 mnkr. Det överskott som uppvisas i förskolan samt fritidshem beror enligt verksamhetsberättelsen på att barn i behov av extraordinärt stöd har minskat och att det i jämförelse med budget är färre barn inskrivna. Det har även bildats ett överskott för lokaler för förskolan till följd av försäljning av bostadsrätter om ca 11 mnkr. Utöver det finns det även reservmedel som inte utnyttjats inom förskolan med anledning av oklarhet gällande statsbidraget *Mindre barngrupper*.

Nämnden antog den 22 oktober 2020 internbudget för 2021 (§ 119). Till internbudgeten bifogades följande handlingar:

- Specifikation av budgetposter 2021 BoU
- Förvaltningens verksamhetsplan UAF
- Lokalförsörjningsplan 2021-2030 BoU
- Internkontrollplan 2021
- 10-årig investeringsplan BoU
- Upphandlingsplan 2021-2024 BoU
- Personal- och kompetensförsörjningsplan BoU 2021
- Objektplan UKFA 2021

Nämndens budgeterade nettobudget uppgår till 3 605 947 tkr. De budgeterade kostnaderna uppgår till 4 018 078 tkr och de budgeterade intäkterna uppgår till - 412 131 kronor. Nettobudgeten överensstämmer med fullmäktiges beslut.

Nämndens ram har preliminärt utökats med 32,6 mnkr för demografiska förändringar och i ramjustering med 55 mnkr för kostnadsdämpande åtgärder. I ramen finns även en satsning på 2 mnkr för särskolan och 2 mnkr till heltidsmentorer. Extra statsbidrag på 30 mnkr ingår också i ramen och kommer att användas bland annat till satsning till barn i behov av särskilt stöd samt till stöd och resurser till skolpersonal vid införande av digitaliseringslösningar.

Tabellen nedan visar resultatet utifrån informationen per sista augusti 2021. Alla belopp är i tusental kronor (tkr).

Ekonomi, belopp tkr	Prognos helår	Budget 2021	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnader	3 606 090	3 585 561	-20 529
Investeringar, netto	24 400	24 400	0

Följande förändringar noteras i internbudgeten:

- För år 2021 får barn- och ungdomsnämnden preliminär demografisk ersättning på 32,6 mnkr. Den största delen av de kostnadsdämpande

åtgärderna sker genom att outnyttjade medel för barn i behov av extraordinärt stöd funnits under 2020.

- Samtidig pris- och lönekompensation för år 2021 ingår i nämndens budgetram. Priskompensationen är 1,0 procent och lönekompensationen är 2,0 procent.

Av internbudgeten framgår att den utgår från kommunövergripande Budget för 2022 med plan för 2023-2027 med ekonomiska ramar för nämnderna.

Kommunens reglemente anger också förväntningar på nämnderna. Nämnden ska genom sitt basuppdrag och inriktningen i internbudgeten bidra till utveckling inom kommunfullmäktiges mål, detta görs inom ramen för av kommunfullmäktige anvisade ekonomiska ramar.

I kommunens budget fastställer kommunfullmäktige kommunövergripande mål inom fem målområden: samhälle, medborgare, ekonomi, verksamhet och medarbetare. Utifrån inriktningen i budgeten, de kommunövergripande målen och övriga politiska styrdokument beslutar nämnden om nämndmål och inriktning för nämndens verksamhet.

Barn- och ungdomsnämnden har i internbudgeten för 2022 brutit ned de kommunövergripande målområden i nämndmål, se tabell i bilaga 1. I stort sett alla nämndmål har upprättade indikatorer och målvärden. Två av nämndmålen saknar upprättade indikatorer men det framgår att det ska tas fram under hösten 2021.

Nämnden har i internbudgeten hanterat fyra nämndspecifika utvecklingsuppdrag utifrån kommunens budget.

Verksamhetsplanen utgår från nämndens internbudget och uppdrag enligt reglementet samt gällande lagstiftning.

I förvaltningens verksamhetsplan planeras aktiviteter utifrån nämndens mål och kommunfullmäktiges utvecklingsuppdrag i syfte att uppnå dessa.

Av internbudgeten framgår nämndens uppdrag och hanterar således uppdraget enligt Reglemente för Linköpings kommun.

Utifrån den budgeterade driftredovisningen och beskrivningar omfattas av hela nämndens uppdrag som framgår av reglementet:

Nämnden ska inom kommunen svara för kommunens ansvar och verksamhet enligt följande:

- Förskola
- Förskoleklass
- Grundskola
- Grundsärskola
- Fritidshem och öppen fritidsverksamhet
- Särskilda utbildningsformer
- Annan pedagogisk verksamhet

Ovanstående ska utföras i enlighet med vad som stadgas i skollagen och övriga till ansvarsområdet hörande författningar.

2.1 Analys och bedömning av (Har nämnden en ändamålsenlig budget?)

Utifrån det vi tagit del av är vår bedömning att barn- och ungdomsnämndens uppdrag, som är reglerat i reglementet, hanteras på ett ändamålsenligt sätt i upprättad internbudget för 2022. De kommunövergripande målen och de nämndspecifika uppdragen är omhändertagna av nämnden i internbudgeten. Upprättade mål har indikatorer och målvärden.

Det finns därtill en upprättad verksamhetsplan i enlighet med reglementet och nämndens internbudget.

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår granskning är att nämnden har en ändamålsenlig budget.

3 Eventuell fortsatt granskning

- Följ upp internkontrollarbetet (internkontrollrapporten) som redovisas i sin helhet i bilaga till verksamhetsberättelsen.

Bilaga 1

Nämndmål utifrån kommunövergripande mål	
Medborgare	Maximalt lärande - <i>Alla barn och elever utmanas utifrån sina förutsättningar för att nå så långt som möjligt i lärande och kunskapsutveckling.</i>
	Likvärdiga möjligheter - <i>Förskola/skola är likvärdig, där varje barn/elev har möjlighet att lyckas.</i>
	Lust och engagemang - <i>Alla barn och elever känner sig trygga och motiverade till lärande.</i>
Verksamhet	Ändamålsenlig förvaltningsorganisation - <i>En central förvaltning som utgår ifrån respektive verksamhets behov och som stödjer förvaltningsdirektör och avdelningschefer att kunna leda och styra verksamheten. Organisationen ska möta framtidens ledningsbehov utifrån ett växande Linköping. Organisationen ska vara resurseffektiv, begriplig och flexibel för att underlätta styrning och samverkan, såväl inom förvaltningen som med andra förvaltningar och aktörer.</i>
	Digitaliseringens möjligheter tas tillvara - <i>En strukturerad och likvärdig uppföljning av verksamheten görs och digitaliseringens möjligheter tillvaratas för att ge tillförlitliga beslutsunderlag för verksamhetsutveckling. Automatisering sker av processer som är lämpliga för detta.</i>
Ekonomi	Kostnadseffektivt lokalutnyttjande - <i>Lokalernas andel av de totala kostnaderna överstiger inte 16 %.</i>
	Hög avtalstrohet - <i>Inköp till Linköpings kommunala verksamheter görs från leverantörer med ramavtal.</i>
	God ekonomisk styrning - <i>Ekonomi är i balans.</i>
Medarbetare	Goda arbetsplatser - <i>Varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet samt har inflytande och möjlighet att utvecklas.</i>
	Hållbart chef- och ledarskap - <i>Varje chef leder och utvecklar sina verksamheter mot uppsatta mål med mod, engagemang och mänsklighet.</i>
	Nya vägar för kompetensförsörjning - <i>Utveckling av den digitala medarbetaren, ett ansvarstagande för ett livslångt lärande och ett aktivt arbete med professionsanalyser för rätt använd kompetens skapar nya vägar för kompetensförsörjningen.</i>

PM 3 –
grundläggande
granskning av
Barn- och
ungdomsnämnden
2021

2022-03-11

Diarienummer: KS9 2021-18
Datum: 2022-03-11
Handläggare: Caroline Gerelius och Fredrik Ottosson
Organisation: KPMG

1 Bakgrund, syfte och revisionsobjekt

KPMG har, på uppdrag av lekmannarevisorerna, genomfört en grundläggande av *Barn- och ungdomsnämnden*.

Granskningens syfte är att ge revisorerna underlag till att bedöma om nämnden har en ändamålsenlig verksamhet, driver verksamheten på ett tillfredsställande sätt ur ekonomisk synpunkt samt har en tillräcklig intern kontroll.

Enligt projektplanen ska rapportering ske i tre delar i form av PM för varje nämnd. Detta är den tredje och sista PM (delrapporten). Följande frågeställningar har besvarats:

3. Har nämnden till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?

Denna granskning har genomförts genom en dokumentstudie. Avstämning har vid behov gjorts med ansvariga på förvaltningen.

De förtroendevalda revisorerna har i mars 2022 genomfört dialog med presidiet och representanter från förvaltningen.

Rapporten är sakgranskad av ansvariga tjänstepersoner i förvaltningen.

2 Har nämnden till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?

De iakttagelser som görs nedan avser nämndens rapportering till kommunfullmäktige av året som gått, enligt verksamhetsberättelsen

Nämnderna ansvarar enligt kommunallagen 6 kap 6 § för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

Nämnden tillämpar kommunens modell för mål- och resultatstyrning samt följer anvisningar och mallar för verksamhetsberättelsen, och uppföljning av verksamhetsplan

Nedan beskrivs de iakttagelser som gjorts avseende nämndens uppföljning i verksamhetsberättelsen.

2.1 Iakttagelser ekonomi

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 3 577 mnkr vilket innebär en positiv budgetavvikelse på 9 mnkr (nettobudgeten för 2021 uppgick till 3 586 mnkr). Orsaken till avvikelsen förklaras främst av att nämndens anslagsdel visar ett överskott på 10,7 mnkr, orsaken är kopplad till grundskolan där det har varit färre antal elever under året än budgeterat.

Nämndens anslagsdel är den ekonomiska ram som barn- och ungdomsnämnden har tilldelats av kommunfullmäktige. I nämndens anslagsdel finns till största delen budgeterade medel för ersättning till utförare inom nämndens olika verksamheter förskola, grundskola, grundsärskola och fritidshem. Barn och ungdomsnämndens ram var för året 3 586 mnkr.

Verksamhetens kostnader mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020
Verksamhetens nettokostnader	3 577	3 586	9	3 450
Varav kostnader	4 043	3 998	-45	3 450
Varav intäkter	-466	-412	54	-469
Investeringar	17	24	8	

Enligt kommunens regler för ekonomistyrning från 2006 ska en nämnd som prognostiserar ett underskott som överstiger 1 procent och uppgår till mer än 1 mnkr vidta åtgärder för att inom tre år eliminera underskottet. Nämnden redovisar inga underskott som föranleder åtgärder.

Nämnden redogör i en tabell för driftkostnaderna av verksamheten. Avvikelser förklaras.

Driftsammandrag, netto tkr	Bokslut	Budget		Bokslut
Verksamhet	2021	2021	Avvikelse	2020
Barn- och ungdomsnämnden	1 721	2 798	1 077	1 880
Grundskola	2 044 789	2 068 533	23 744	1 973 318
Grundsärskola	108 952	98 567	-10 385	97 785
Förskola och annan pedagogisk verksamhet	1 099 401	1 099 958	557	1 062 130
Fritidshem och annan pedagogisk verksamhet	285 014	281 119	-3 895	285 425
Utbildningsförvaltning	35 015	34 586	-429	29 362
Summa nettokostnader, tkr	3 574 892	3 585 561	10 669	3 449 900
Resultat nämndens kommunala enheter	1 648	0	-1 648	124
Summa nettokostnader, tkr, inkl. kommunala enheter	3 576 540	3 585 561	9 021	3 450 024
<i>varav kostnader</i>	<i>4 042 587</i>	<i>3 997 692</i>	<i>-44 894</i>	<i>3 919 352</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>-466 047</i>	<i>-412 131</i>	<i>53 915</i>	<i>-469 328</i>

De största avvikelserna återfinns inom grundskolan som har en positiv avvikelse på 23 744 tkr. Grundsärskolan redovisar i sin tur ett underskott på 10 385 tkr. Grundsärskolans underskott är mindre än prognosen i oktober vilket

främst beror på personalkostnaden blev lägre då det funnits svårigheter att rekrytera behörig personal.

2.2 Övriga iakttagelser verksamhetsberättelsen

Följande iakttagelser har noterats från verksamhetsberättelsen:

- Resultat årskurs 9 – resultaten för årskurs 9 visar en högre måluppfyllelse än tidigare år och fler är behöriga till gymnasiet.
- Tillfälliga lokaler – i syfte att minska trängsel och begränsa smittspridning har förvaltningen använt sig av tillfälliga lokaler för lunchservering.
- Språkutvecklande förskola – ett projekt i syfte att höja kvalitén av undervisningen i språkutveckling för flerspråkiga barn inom förskolan. Specialpedagoger och logopeder har anställts för att arbeta tillsammans med personal i förskolorna med syftet att utveckla arbetet.
- Andelen inskrivna barn i förskolan – projekt för att öka andelen inskrivna barn i förskolan i socialt utsatta områden påbörjades under 2021. Relevant och likvärdig information om förskolan, översyn av främjande insatser samt rutiner för uppföljning för barn vars förskoleplats sägs upp är förslag på åtgärder som tagits fram.
- Utvecklingsarbeten i matematik – flera olika utvecklingsarbeten i syfte att stärka elevernas matematikinläsning har pågått under året.
- Likvärdig skola – nämnden har under året fattat beslut om fördelning av stadsbidraget för likvärdig skola. Medlen kommer bland annat att få till ökad lärartäthet i förskoleklass och lågstadiet och riktade insatser för skolor som har särskilda förutsättningar exempelvis hög andel nyanlända elever.
- Brist på behörig personal inom särskolan – medför brister i likvärdigheten.
- Skäggetorpsskolan – överlämningar av elever till mottagande skolor har slutförts. Från 1 juli blev Skäggetorpsskolan en ny låg- och mellanstadieskola inklusive grundsärskola, Ulleviskolan.

Enligt reglemente för Linköpings kommun ska Kommunstyrelsen och varje nämnd årligen ta fram en särskild internkontrollplan och följa upp planen i en internkontrollrapport. Till verksamhetsberättelsen bifogas en internkontrollrapport. Av rapporten framgår att det finns en del brister som behöver åtgärdas, bland annat avseende kontroll om diarieförd information om var elever utan skolplacering befinner sig. Likaså framgår att den nya rutinen för barnchecklista och barnkonsekvensanalys inför fullt ut under året och att det behövs ytterligare information om rutinen. Två av kontrollmomenten, *granskning av effekten av reviderad resursfördelningsmodell för grundskolan* samt *granskning av hur rutin för barn med skyddade personuppgifter fungerar på förvaltningen kopplat till det nya barn- och elevregistret*, kvarstår till internkontrollplan 2022 då de inte kunnat genomföras.

2.3 Iakttagelser måluppfyllelse

Nämnden har i internbudgeten för 2021 antagit 10 nämndmål som ska bidra till de 13 kommunövergripande målen. För varje nämndmål finns indikatorer som beskriver den kortsiktiga måluppfyllelsen. Måluppfyllelsen grundas sedan på en sammanvägd bedömning utifrån resultat, förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter.

Nämnden redovisar i verksamhetsberättelsen följande måluppfyllelse (se bilaga 1 för sammanställning av nämndens bedömning).

- 2 mål bedöms av nämnden som uppfyllda.
- 7 mål bedöms av nämnden som delvis uppfyllda.
- 1 mål bedöms av nämnden som ej uppfyllda.

Enligt Linköpings kommuns reglemente utgör indikatorerna ett underlag för bedömningen av måluppfyllelsen. Indikatorer ger en bild av utvecklingen och tillståndet i målområdet. Riktning för förbättring (tidserier) är därför viktig för att bedöma tillståndet och om utvecklingen går i rätt riktning. Utifrån indikatorernas utveckling jämfört med målvärden bedömer vi att indikatorerna bidrar till att (se bilaga 1.1):

- 2 mål kan uppnås
- 6 mål kan delvis uppnås
- 2 mål kan ej uppnås

Flera av indikatorerna är inte uppföljda samt några av indikatorerna saknar ett tydligt målvärde. Detta medför svårigheter i uppföljning av måluppfyllelsen.

Gällande målet *Hög avtalstrohet* anser vi att nämnden har gjort en felaktig bedömning av måluppfyllelsen. Vår bedömning grundas på att nämndindikatorn inte är uppnådd samt att aktivitet enligt uppföljning av verksamhetsplan delvis genomförts, delvis påbörjats.

De strategiska utvecklingsuppdragen som gavs till nämnden av kommunfullmäktige i samband med Budget 2021 har inarbetats i nämndmål och förvaltningens aktiviteter i verksamhetsplanen.

Av uppföljning av förvaltningens verksamhetsplan framgår de aktiviteter som ska bidra till måluppfyllelsen. Av planen framgår om planerade aktiviteter är genomförda, pågår eller är kvarstående. Vi uppskattar att det i verksamhetsplanen finns 65 aktiviteter som ska bidra till måluppfyllelsen. Av dessa är 21 pågående och 6 kvarstående eller uppskjutna till 2022.

Det finns ingen särskild redovisning av det nämnds-specifika strategiska utvecklingsuppdrag som nämnden fått från kommunfullmäktige.

2.4 Analys och bedömning

Nämnden har följt kommunens anvisningar vid upprättandet av verksamhetsberättelsen. Utom avseende rapportering av kommunfullmäktiges nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdrag.

Nämnden redovisar ett positivt resultat. Avvikelser till ekonomi, mål och verksamhet förklaras

Nämnden har redovisat verksamhetens utfall jämfört med internbudgeten i ett driftsammandrag.

Vi bedömer utifrån vår översiktliga granskning att nämnden i huvudsak redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget. Bedömningen grundas på att

- att nämnden inte redovisar en uppföljning av det nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdraget
- nämnden redovisar en måluppfyllelse i vilken endast 1 mål bedöms ej uppfyllas och att vi bedömer att 2 mål ej uppfylls enligt uppföljningen av nämndindikatorerna samt redovisade aktiviteter.

Nämnden **rekommenderas** att

i verksamhetsberättelsen redovisa en uppföljning av kommunfullmäktiges nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdrag enligt kommunledningsförvaltningens anvisningar.

3 Eventuell fortsatt granskning

- Arbetet med en likvärdig skola med lika möjligheter är viktigt för att skapa goda förutsättningar för barn och unga framöver i livet. Detta är ett område som både på lång- och kort sikt har en stor påverkan både på individ- och samhällsnivå.
- Utvecklingen av behov och resurser inom grundsärskolan. Det är svårt att prognostisera elevantalet för särskolan vilket medför svårigheter för en långsiktig och strategisk planering. De senaste åren har grundsärskolan i Linköping kommun växt vilket ökat behovet på både behöriga personalresurser och lokaler. Brist på behörig personal ökar risken för brister i likvärdigheten. Det är intressant för revisorerna att

följa nämndens utveckling verksamheten samt hur nämnden arbetar vidare med prognostisering inom grundsärskolan.

4 Bilaga nämndens måluppfyllelse

Mål uppnått
Upnått
Delvis uppnått
Inte uppnått

	Kommunövergripande mål	Nämndmål	Mål uppnått
Medborgare	Hög kunskap med skolor i framkant	Maximalt lärande	Delvis uppnått
		Likvärdiga möjligheter	Delvis uppnått
		Lust och engagemang	Delvis uppnått
Ekonomi	Kostnadseffektiv verksamhet	Kostnadseffektivt lokalutnyttjande	Upnått
		Hög avtalstrohet	Delvis uppnått
	Hållbar ekonomi	God ekonomisk kontroll. Ekonomi i balans	Upnått
Verksamhet	Effektiv organisation med goda resultat	Effektiv organisation med goda resultat	Delvis uppnått
Medarbetare	Attraktiv arbetsgivare	Goda arbetsplatser	Delvis uppnått
		Hållbart chef- och ledarskap	Delvis uppnått
	Hållbar kompetensförsörjning	Nya vägar för (tryggad) kompetensförsörjning	Inte uppnått

Mål	Antal indikatorer	Uppfyllda	Delvis uppfyllda	Ej uppfyllda	Mät s ej	Bedömning
Maximalt lärande	11	6	2	1	2	
Likvärdiga möjligheter	4	1	11	1		
Lust och engagemang	9	1	1	1	3 3**	
Kostnadseffektivt lokalutnyttjande	1	1				
Hög avtalstrohet	1			1		
God ekonomisk kontroll. Ekonomi i balans	2	2				
Effektiv organisation med goda resultat	4	3			1	
Goda arbetsplatser	6	3		3		
Hållbart chef- och ledarskap	2	1	1			
Nya vägar för (tryggad) kompetensförsörjning	2		1	1		